

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
УКРАЇНИ
З РОЗВИТКУ МЕЛІОРАЦІЇ,
РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРОДОВОЛЬЧИХ ПРОГРАМ
(ДЕРЖРИБАГЕНТСТВО)**

вул. Січових Стрільців, 45 А, м. Київ, 04053
тел.: (044) 272 20 32
E-mail: darg@darg.gov.ua
сайт: darg.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37472282

**STATE AGENCY
OF UKRAINE
FOR THE DEVELOPMENT OF
MELIORATION, FISHERIES
AND FOOD PROGRAMS
(DERZHRYBAGENTSTVO)**

45 A, Sichovykh Striltsiv str., Kyiv, 04053, Ukraine
tel.: (+380) (44) 272 20 32
E-mail: darg@darg.gov.ua
WEB: www.darg.gov.ua

№ _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Про надсилання на заміну

На заміну аналізу регуляторного впливу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» щодо державної підтримки аквакультури та меліорації земель» (далі – проект Закону), надісланого листом Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм від 08.04.2024 № 3-8.4-5/2056-24, надсилаємо доопрацьований аналіз регуляторного впливу до проекту Закону, що додається.

Доопрацьований аналіз регуляторного впливу до проекту Закону розміщено на офіційному вебсайті Держрибагентства.

Додаток: Аналіз регуляторного впливу проекту Закону на 22 арк. в 1 прим.

Т.в.о. Голови

Ігор КЛИМЕНОК

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» щодо державної підтримки аквакультури та меліорації земель»

I. Визначення проблеми

Виробництво продукції аквакультури є специфічною галуззю господарства на яку суттєвий вплив мають природні та інші фактори. Поряд з цим, у зв'язку з військовою агресією російської федерації та введенням воєнного стану економіка України зазнала значних втрат. Сектор аквакультури також має значне зменшення виробничих показників у 2022 році.

Так, за результатами проведеного аналізу звітності про виробництво продукції аквакультури за 2022 та 2023 р. можна зробити висновок, що через війну на території України зменшилися обсяги виробництва продукції аквакультури: всього продукції на 14 %, товарної риби на 10 %, рибопосадкового матеріалу на 52 %, зариблення загальнодержавних водойм з метою відтворення водних біоресурсів на 100%, зменшення виробничих площ на 11 %.

Згідно з даними досліджень Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) стрімке зменшення обсягів виробництва аквакультури пов'язані з наслідками війни в Україні. Причинами втрати виробничого потенціалу українського рибництва є: збільшення виробничих затрат, падіння доходів (через проблеми логістики та реалізації), знищені виробничі потужності (на територіях активних бойових дій) та втрата біологічних активів (посадкового матеріалу, плідників та товарної продукції).

За даними дослідження впливу військової агресії російської федерації на українську аквакультуру основними факторами, що негативно впливають на аквакультуру через активні бойові дії на території України, є: нестача та здороження рибних кормів, проблеми з логістикою, зменшення обсягів реалізації товарної продукції. Вирішення комплексу проблем лежить в площині необхідності стимулювати сферу виробництва рибопосадкового матеріалу, що гарантує стабілізацію обсягів виробництва продукції аквакультури в майбутньому та перехід від сировинного виробництва до ринку продукції з доданою вартістю, що має кращий реалізаційний потенціал та стабільні доходи суб'єктів аквакультури.

Сукупність зазначених факторів зумовлює потребу в наданні державної підтримки виробників аквакультури для часткової компенсації витрат, понесених на придбання рибопосадкового матеріалу та рибогосподарської техніки.

Недостатній рівень використання наявного агроресурсного потенціалу обмежується рядом факторів, і одним із основних є значна зношеність меліоративних систем, які будувались у 60-80 роках минулого століття, та потребують докорінної модернізації.

Зрошувальна та дренажна інфраструктура водогосподарсько-меліоративного комплексу застаріла і на сьогодні знаходиться у критичному стані, особливо внутрішньогосподарська мережа.

Разом з тим, наслідки військової агресії російської федерації також

РЕДАКЦІЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ
№ документа: 3-6.2.2-5/2464-24
Дата реєстрації: 24.04.2024
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000B71335008153D200
Дійсний з: 06.03.2024 00:00:00
Дійсний до: 05.03.2026 23:59:59
Підписувач: Клименок Ігор Михайлович
Мітка часу: 24.04.2024 08:45:25

вплинули на сільгоспвиробників, які провадять свою діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації земель (велика кількість меліорованих земель тимчасово втрачена або не може використовуватись). Особливо гостро ці проблеми проявились після підриву греблі Каховської ГЕС і припиненням функціонування Каховського водосховища.

Крім того, у сільськогосподарських товаровиробників відсутня фінансова спроможність у відновленні інженерної інфраструктури меліоративних систем, каналів, трубопроводів, насосних станцій та інших гідротехнічних споруд, систем краплинного зрошення, дощувальної техніки та обладнання.

Також застосування гідротехнічної меліорації на додаткових площах надасть змогу частково запобігти наслідкам змін клімату та незалежно від погодних умов підвищити врожайність сільськогосподарських культур у два-три рази порівняно з богарними умовами.

Адаптація сільського господарства до кліматичних змін потребує удосконалення та розширення механізмів державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам для відновлення зрошення, реконструкції та модернізації зрошувальних систем.

Запропоновані у проекті Закону зміни обумовлені необхідністю державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, для можливості проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем.

Допомога сільгосптоваровиробників у цьому напрямі сприятиме збільшенню площі земель, на яких застосовується гідротехнічна меліорація, підвищенню ефективності сільського господарства, збільшенню валового виробництва сільськогосподарських культур та продовольчій безпеці країни.

Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» передбачає надання державної підтримки виробників окремих видів сільськогосподарської продукції. Проте підтримка саме виробників продукції аквакультури, а також тих, що застосовують у своїй діяльності гідротехнічну меліорацію земель, законодавчо врегульована не достатньо.

Проект Закону розроблено з метою стимулювання розвитку аквакультури, стабілізації зменшення обсягів виробництва продукції аквакультури, пов'язаних з наслідками військової агресії російської федерації, а також з метою забезпечення можливості збільшення меліорованих земель, більш ефективного використання земель у зоні обслуговування застарілих меліоративних систем, що сприятиме збільшенню валового виробництва сільськогосподарських культур та продовольчій безпеці країни.

Основні групи (підгрупи), на які перелічені вище проблеми справляють вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-

у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-
---	---	---

Зазначені вище проблеми не можуть бути розв'язані за діючих регуляторних актів, оскільки законодавчі положення в сфері рибного господарства та меліорації потребують врегулювання шляхом визначення механізму їх реалізації на рівні законів України та не може бути вирішені за допомогою ринкових механізмів в силу об'єктивних особливостей та обмежень ведення діяльності аквакультури, зокрема:

тривалий виробничий ланцюг та повільна оборотність капіталу (4,3 роки);
 обмеження пов'язані з володінням та використанням основного виробничого ресурсу (відсутність повноцінного механізму довгострокової застави землі, розпорошеність ділянок тощо);

значна кількість мікровиробників залежать від значно меншої кількості постачальників та/або переробників продукції аквакультури;

значний вплив воєнних дій на аквакультуру;

залежність від кон'юнктури зовнішніх ринків, практична неможливість виходу мікровиробників на зовнішні ринки та інших особливостей.

Щодо сільгоспвиробників, які у виробництві застосовують гідротехнічну меліорацію земель, то у них відсутня фінансова спроможність у відновленні інженерної інфраструктури меліоративних систем, каналів, трубопроводів, насосних станцій та інших гідротехнічних споруд, систем краплинного зрошення, дощувальної техніки та обладнання.

Аналіз заявок, поданих сільгосптоваровиробниками, які використовують меліоровані землі, на отримання державної підтримки у 2021 та 2023 роках за бюджетною програмою КПКВК 2801580 "Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників" показав, що найбільшу кількість заявок було подано саме на проведення робіт з реконструкції, модернізації та будівництва об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем без врахування вартості поливної техніки та обладнання для поливу. Саме ці види робіт за введені у експлуатацію відновлені меліоративні системи найбільше потребували фінансової підтримки.

Зазначені проблеми не можуть бути розв'язані за допомогою діючих регуляторних актів в силу їх невідповідності вимогам сьогодення.

Стабілізувати сферу виробництва рибопосадкового матеріалу і модернізувати виробничу сферу пропонується через державну підтримку щодо відшкодування суб'єктам аквакультури вирощеного або закупленого рибопосадкового матеріалу (до 30 %) та відшкодування закупленого рибогосподарського обладнання (технологічного, інкубаційного, рибопереробного та логістичного) (до 50%).

Передбачено, що запроваджені заходи мають за мету за 1-3 роки стабілізувати виробничу сферу і зупинити стрімке падіння обсягів виробництва продукції аквакультури та створити передумови для подальшого збільшення виробництва.

Також через державну підтримку (часткову компенсацію до 50 відсотків витрат) будівництва нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них планується заохотити сільськогосподарських товаровиробників, що провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, до збільшення площ зрошуваних земель.

II. Цілі державного регулювання

До основних цілей державного регулювання у сфері аквакультури слід віднести:

- стимулювання розвитку аквакультури та гідротехнічної меліорації земель з метою стабілізації зменшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та продукції аквакультури, пов'язаних з наслідками військової агресії росії шляхом встановлення відсотків;
- підвищення ефективності та прогнозованості аграрної політики у сфері аквакультури та гідротехнічної меліорації земель;
- підвищення конкурентоспроможності сільгоспвиробників, мікро- та малих виробників продукції аквакультури шляхом спрощення їм доступу до участі в державних програмах підтримки;
- можливість регулювання державної допомоги за напрямками аквакультури та гідротехнічної меліорації земель або господарюючими суб'єктами з метою запобігання надмірній концентрації;
- забезпечення справедливого та соціально відповідального розподілу бюджетних коштів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Для досягнення цілей можна запропонувати такі альтернативні способи:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: Прийняття проекту Закону	Прийняти регуляторний акт, що забезпечить стабілізацію обсягів виробництва товарної риби через запровадження компенсаційних механізмів підтримки сектору виробництва рибопосадкового матеріалу, підвищить конкурентоспроможність української товарної риби через запровадження нового обладнання та технологій, формування в сфері аквакультури ланцюжків доданої вартості. Крім того, прийняття регуляторного акта забезпечить можливість збільшення меліорованих земель, а також більш ефективного використання земель у зоні обслуговування застарілих меліоративних систем, що сприятиме збільшенню валового виробництва сільськогосподарських культур та продовольчій безпеці країни.

	Прийняття регуляторного акту дозволить акумулювати кошти в даному секторі економіки. Отже, проблема може бути розв'язана лише шляхом прийняття даного регуляторного акту
Альтернатива 2: Збереження поточного стану справ	Залишити без змін існуючий стан нормативно-правового регулювання, що у свою чергу впливатиме на відсутність державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, для можливості проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

За запропонованими альтернативними способами досягнення цілей запровадження державної підтримки аквакультури та гідротехнічної меліорації земель шляхом часткової компенсації закупленого рибопосадкового матеріалу для зариблення рибогосподарських водойм, часткової компенсації закупленого рибогосподарського обладнання, а також часткову компенсацію витрат сільгоспвиробників на будівництва нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них, вигоди та витрати за кожною альтернативою для сфер інтересів держави та суб'єктів господарювання становлять:

Оцінка впливу на сферу інтересів держави.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Стабілізація сфери виробництва рибопосадкового матеріалу, сільськогосподарської продукції, яка вирощується на меліорованих землях, виведення з тіні виробничої сфери аквакультури, стабілізація сплати податків, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної аквакультури та поливних сільгоспкультур, збільшення обсягів виробництва та продажів товарної риби за рахунок провадження нових технологій та рибопереробки, збільшення обсягів сільськогосподарської продукції, яка може бути вирощена лише за умови застосування гідротехнічної меліорації	Часткова компенсація до 30% на закупівлю рибопосадкового матеріалу (92,3 млн. грн.), та часткова компенсація за закупівлю рибогосподарського обладнання до 50 % (82,7 млн. грн.). Виділення коштів на дотацію на вирощену товарну рибу та сільськогосподарську продукцію, що вирощується без застосування гідротехнічної меліорації у зоні ризикованого землеробства у сумі до 30% становить 65,6 млн. грн. Часткова компенсація до

		<p>50 % витрат сільгоспвиробників на будівництва нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них (200,0 млн. грн.) (за бюджетною програмою КПКВК 2801580 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників”).</p> <p>Держрибагентство буде нести витрати в межах бюджетного фінансування на ознайомлення з регуляторним актом, проведення консультацій та надання методичної допомоги.</p> <p>Розрахунково 3 людино-години на надання консультацій, роз’яснень, опрацювання відповідних звернень суб’єктів господарювання та прийняття рішення за їх результатами, що складуть 144 грн (48 грн (мінімальна заробітна плата у погодинному розмірі відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік) * на 3 години).</p>
Альтернатива 2	<p>Відсутні</p> <p>Відсутність державної підтримки аквакультури впливатиме на імпортозалежність галузі, зниження її конкурентоспроможного потенціалу, відсутність умов для інвестиційного розвитку.</p> <p>Крім того, відсутність державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації впливатиме на відсутність можливості проведення робіт з</p>	<p>Високий рівень імпортозалежності галузі, відсутність інвестиційної привабливості, що у свою чергу впливатиме на закриття підприємств, зменшення надходжень до бюджету.</p> <p>Можливе неналежне утримання зрошувальної та дренажної інфраструктури водогосподарсько-меліоративного комплексу, нестача на ринку сільгосппродукції видів, які</p>

реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем на відповідно високому рівні.	можуть бути вирощені лише за умови застосування гідротехнічної меліорації.
---	--

Прямого впливу на сферу інтересів громадян не має.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Під дію регулювання зазначеного регуляторного акта підпадають суб'єкти аквакультури та сільгоспвиробники, що є юридичними особами, незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, а також фізичні особи – підприємці.

Оцінка впливу на сферу інтересів сільськогосподарських товаровиробників здійснювалася виходячи із статистичних даних сільськогосподарського страхування у сфері аквакультури за 2018 рік.

Оцінка впливу на сферу інтересів сільськогосподарських товаровиробників, які застосовують у виробництві агропродукції гідротехнічну меліорацію, здійснювалася виходячи із аналізу заявок, поданих сільгосптоваровиробниками, які використовують меліоровані землі, на отримання державної підтримки у 2021 та 2023 роках та бюджетного запиту на 2024 – 2026 рік за бюджетною програмою КПКВК 2801580 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників”, а також суми середніх капітальних видатків на відновлення, модернізацію та реконструкцію та/або будівництво зрошувальних систем без урахування вартості дощувальних машин, які надано фахівцями профільної наукової організації, що займається науковими дослідженнями в галузі меліорації, використання меліорованих земель та має багаторічний практичний досвід з розробки та реалізації проектів будівництва, реконструкції та модернізації меліоративних систем на різних рівнях – Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук (ІВПіМ НААН).

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання у сфері аквакультури, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	-	-	-	3481	3481
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	-	100	100
Кількість суб'єктів господарювання, які застосовують гідротехнічну меліорацію на площі понад 500 га, що підпадають під дію регулювання, одиниць**	-	-	-	150	150
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	-	100	100

* Джерело отримання інформації: кількість суб'єктів аквакультури, які подали звіт за формою № 1А-аквакультура (річна) «Звіт про аквакультуру за

2023 рік», відповідно до наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 11.09.2023 р. № 1655.

** Аналіз договорів на надання послуг з подачі води на полив між сільгоспвиробниками та організаціями, що належать до сфери управління Держрибагентства.

Сфера інтересів суб'єктів аквакультури та виробників сільськогосподарської продукції, що застосовують гідротехнічну меліорацію

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	<p>Збільшення обсягів продукції аквакультури, підвищення рибопродуктивності виробництва.</p> <p>Збільшення площі меліорованих земель та обсягу сільськогосподарських культур, які вирощуються на меліорованих землях</p> <p>Підтримка виробництва української продукції аквакультури у сфері товарної аквакультури та підтримка сільгоспвиробників, які використовують меліоровані землі</p>	<p>Для суб'єктів мікро підприємства:</p> <p>за 1 рік – 1 045 728 грн;</p> <p>за 5 років – 3 137 184 грн</p>
Альтернатива 2	<p>Вигоди відсутні.</p> <p>Аквакультура в Україні, як важливий напрям сільськогосподарства давно потребує суттєвої державної допомоги. Відсутність державної підтримки впливатиме на імпортозалежність галузі, низький рівень її конкурентоспроможного потенціалу, відсутність умов для інвестиційного розвитку, а також зменшення виробництва вітчизняної продукції аквакультури.</p> <p>Відсутність державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації матиме значний вплив на нестачу на ринку сільгосппродукції видів, які можуть бути вирощені лише за умови застосування гідротехнічної меліорації.</p>	<p>Відсутня державна підтримка суб'єктів аквакультури.</p> <p>Неналежне утримання меліоративних систем, їх критичний стан, що у свою чергу призведе до їх закриття.</p>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акту, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акту, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акту, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акту, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього регуляторного акта
Альтернатива 2	1	При цій альтернативі цілі державного регулювання, зазначені у розділі I цього регуляторного акта, не зможуть бути досягнуті та не враховують інтересів суб'єктів господарювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Для держави: Розвиток аквакультури та гідротехнічної меліорації земель. Захист майнових інтересів виробників, підвищення ефективності та прогнозованості виробництва	Для держави: Витрати на часткову компенсацію витрат, понесених на придбання рибо посадкового матеріалу та рибогосподарської техніки, а також витрат на будівництво нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт	У разі прийняття акта цілі будуть досягнуті у повному об'ємі

	<p>аквакультури, гарантування стійких врожаїв сільгоспкультур у зоні ризикованого землеробства, стабільна сплата податків.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Державна підтримка вітчизняних товаровиробників</p>	<p>існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них (за бюджетною програмою КПКВК 2801580 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників”).</p> <p>Держрибагентство буде нести витрати в межах бюджетного фінансування на ознайомлення з регуляторним актом, проведення консультації і надання методичної допомоги.</p> <p>Розрахунково 3 людино-години на надання консультацій, роз'яснень, опрацювання відповідних звернень суб'єктів господарювання та прийняття рішення за їх результатами, що складуть 144 грн (48 грн (мінімальна заробітна плата у погодинному розмірі відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік) * на 3 години).</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Прогнозуються лише незначні витрати, виключно у перший рік регулювання, на ознайомлення з новим регулюванням, а саме: 48 грн на 1 особу. Витрати на підготовку необхідного пакету документів для отримання державної підтримки.</p>	
Альтернатива 2	Відсутні. У разі залишення	Ризик втрати прибутку від виробленої продукції	У разі не прийняття акта цілі не будуть

	існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави та суб'єктів господарювання відсутні.	аквакультури та вирощеної сільгосппродукції без застосування гідротехнічної меліорації, загроза продовольчій безпеці	досягнуті.
--	--	--	------------

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.	Зовнішні чинники відсутні
Альтернатива 2	При цій альтернативі розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, є неможливими.	Зовнішні чинники відсутні

Під час проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей обрано альтернативу 1 щодо прийняття регуляторного акта.

Обрана альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення встановлених цілей, доцільно прийняти розроблений проект Закону.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначених проблем є прийняття проекту Закону, яким врегульовуються проблеми, визначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України».

Прийняття проекту Закону сприятиме економічному зростанню у галузі виробництва аквакультури та гідротехнічної меліорації земель шляхом запровадження прозорого механізму часткової державної компенсації, як ефективного механізму управління та методу раціонального використання бюджетних коштів.

Ризиками невиконання поставленої мети може бути відсутність у наступні роки коштів у державному бюджеті на державну підтримку для часткової компенсації витрат на закупівлю рибопосадкового матеріалу та рибогосподарського обладнання, а також витрат на будівництво нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них.

Позитивні економічні наслідки реалізації проекту Закону повною мірою можна буде отримати на довготривалому часовому інтервалі (щонайменше

10 років), а результати залежатимуть від об'ємів фінансової державної допомоги.

Реалізація проекту Закону призведе до зростання показників виробництва аквакультури, отримання гарантованих врожаїв сільськогосподарської продукції у зоні ризикованого землеробства, а також покращення фінансово-економічних можливостей для суб'єктів господарювання.

Дії (або документи), які необхідно здійснити (надати) органам державної влади:

забезпечення інформування громадськості шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації;

надання роз'яснень, консультацій зацікавленим суб'єктам господарювання.

Дії (або документи), які необхідно здійснити (надати) суб'єктам господарювання:

пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет, ознайомлення з нормами регуляторного акта;

підготовка відповідного пакету документів для отримання державної підтримки;

підготовка звітів щодо використання коштів, отриманих у вигляді часткової компенсації витрат;

додержуватися законодавчих та нормативно-правових актів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту Закону в частині аквакультури потребує фінансування з державного бюджету.

Для стимулювання розвитку аквакультури в Україні, держава може покривати до 30% вартості рибопосадкового матеріалу. Такий рівень є достатнім для того, щоб істотно знизити ризики для виробників. З іншого боку, 30% є такою сумою, що істотно не обтяжить державний бюджет.

Для підтримки при 30 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на рибопосадковий матеріал відшкодовується – 92314,3 тис.грн. у 2025 році; 120 08,7 тис.грн у 2026 році; 156011,3 тис.грн. у 2027 році.

Для підтримки при 50 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на обладнання для виробництва та переробки продукції аквакультури відшкодовується – 33 000,0 тис.грн. у 2025 році; 56 901,0 тис.грн у 2026 році; 91 037,0 тис.грн. у 2027 році.

Покриття видатків із загального бюджету планується за рахунку сплати суб'єктами аквакультури ПДВ.

Реалізація проекту Закону в частині підтримки сільськогосподарських товаровиробників які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, не

потребує додаткового фінансування з Державного бюджету України та здійснюється за рахунок коштів державного бюджету в межах видатків загального фонду Мінагрополітики за бюджетною програмою КПКВК 2801580 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників».

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» Мінагрополітики як головному розпоряднику бюджетних коштів передбачено видатки загального фонду 205 000,0 тис. гривень за бюджетною програмою КПКВК 2801580 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників».

Наказом Мінагрополітики від 15 січня 2024 року № 97 затверджено розподіл коштів за напрямками бюджетної програми КПКВК 2801580 на 2024 рік, згідно з яким визначено обсяг коштів за напрямом «Державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників, які використовують меліоровані землі та організацій водокористувачів» у сумі 200 000 тис. гривень.

Фінансово-економічні розрахунки зроблено із урахуванням суми середніх капітальних видатків на відновлення, модернізацію та реконструкцію та/або будівництво зрошувальних систем без урахування вартості дощувальних машин, які надано фахівцями профільної наукової організації, що займається науковими дослідженнями в галузі меліорації, використання меліорованих земель та має багаторічний практичний досвід з розробки та реалізації проектів будівництва, реконструкції та модернізації меліоративних систем на різних рівнях – Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук (ІВПіМ НААН).

Для фінансово-економічних розрахунків для надання бюджетної дотації на відновлення, реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт насосних станцій, які введені в експлуатацію після відповідних робіт (зокрема заміна та ремонт насосно-силового обладнання, здійснення заходів з енергозбереження, встановлення засобів водообліку, автоматизованих систем управління, трансформаторного обладнання, відновлення аванкамер) використано базові розрахунки обсягів середніх капітальних видатків на нове будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт насосних станцій, які передбачено передавати організаціям водокористувачів для їх відновлення згідно з Законом України «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель», які надано ІВПіМ НААН.

Крім того під час розрахунку показників затрат на відновлення, модернізацію, реконструкцію та/або будівництво меліоративних систем враховувалась оперативна інформація із регіонів.

Нижче наведено обґрунтування та алгоритм обрахунку запропонованих сум для надання державної підтримки.

Бюджетна підтримка надається товаровиробникам за проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем за введені в експлуатацію меліоративні системи, відповідно до затвердженої в установленому порядку проектної документації на будівництво/реконструкцію/модернізацію меліоративних систем без урахування вартості дощувальних машин.

Середня вартість проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем на 1 га оброблювальних угідь становить близько 53,0 тис. грн (згідно з розрахунками ІВПіМ НААН);

сума, яка підлягає компенсації (50 %):

53,0 тис. грн x 50 % = 26,500 тис. грн/га;

планується відновлення існуючих та будівництво зрошувальних систем на площі близько 7547,2 га:

200 000 тис. грн : 26,500 тис. грн/га = 7547,2 га;

Середня площа використання сільгоспвиробниками меліорованих земель на одного суб'єкта господарювання складає близько 500 га (згідно з даними ІВПіМ НААН).

орієнтовна кількість одержувачів: 15 суб'єктів господарювання по 500 га:

7547,2 га : 500 га (на 1 суб'єкта) = 15 суб'єктів господарювання щороку, або приблизно 10 % сільгоспвиробників, які на сьогодні застосовують гідротехнічну меліорацію на площі понад 500 га.

Зазначена державна підтримка сприятиме забезпеченню безаварійної подачі та відведення води на потреби сільгосптоваровиробників для ефективного проведення гідротехнічної меліорації на земельних ділянках сільськогосподарського призначення, мінімізації ризиків припинення подачі/відведення води під час вегетаційного сезону, збільшенню продуктивності сільського господарства та забезпеченню продовольчої безпеки держави.

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання для суб'єктів малого підприємництва та визначення переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником 01.02.2023 – 15.03.2024.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Проведено робочі зустрічі за участю представників територіальних органів Держрибагентства, науковців, а також суб'єктів господарювання	120	За результатами наради було вирішено питання щодо прийняття проекту Закону
2	Телефонні та письмові консультації із суб'єктами	49	Внесення змін до діючого регулювання

	господарювання у відповідній сфері. Опитування, проведені в рамках підготовки проекту Закону.		підтримується та вважається доцільним прийняття проекту Закону.
--	---	--	---

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів мікро підприємництва, на яких поширюється регулювання: 3631 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: кількість необхідних одиниць обладнання × вартість одиниці	не передбачені	не передбачені	не передбачені
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування Формула: прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість процедур обліку за рік) × кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені
3	Процедури експлуатації	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали) Формула: оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) × кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва			
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула: оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) × кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання × кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені
5	Інші процедури (навчання)	в межах бюджету розпорядників коштів	не передбачені	в межах бюджету розпорядників коштів
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	×	×	×
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	3631		
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" × кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 × рядок 7)	×	×	×
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання	1 год (час, який витрачається працівником)	0,00 грн (витрати відсутні)	1 год (час, який витрачається працівником)

	<p>Формула:</p> <p>витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість форм</p>	<p>суб'єктами господарювання на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет, та ознайомлення) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») × 1 (кількість нормативно-правових актів, які підлягають пошуку) = 48 грн.</p>		<p>суб'єктами господарювання на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет, та ознайомлення) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») × 1 (кількість нормативно-правових актів, які підлягають пошуку) = 48 грн.</p>
10	<p>Процедури організації виконання вимог регулювання:</p> <p>Підготовка пакету документів з метою отримання державної підтримки</p> <p>Формула:</p> <p>витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість внутрішніх процедур</p>	<p>2 год (час, який витрачається на підготовку пакету документів) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») = 96 грн</p>	0,00 грн (витрати відсутні)	<p>2 год (час, який витрачається на підготовку пакету документів) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») = 96 грн</p>
11	<p>Процедури офіційного звітування</p> <p>Підготовка звітів, форм щодо використання коштів,</p>	<p>3 год (час, який витрачається на заповнення відповідних звітів,</p>	0,00 грн (витрати відсутні)	<p>3 год (час, який витрачається на заповнення відповідних</p>

	отриманих у вигляді часткової компенсації витрат Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість оригінальних звітів × кількість періодів звітності за рік	форм, їх передачу відповідним органам) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») = 144 грн		звітів, форм, їх передачу відповідним органам) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») × 5 років = 720 грн
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість перевірок за рік	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)
13	Інші процедури (уточнити)	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)
14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	48 грн (рядок 9) + 96 грн (рядок 10) + 144 (рядок 11) = 288 грн	0,00 грн (витрати відсутні) ×	48 грн (рядок 9) + 96 грн (рядок 10) + 720 (рядок 11) = 864 грн
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	3631		
16	Сумарно, гривень	288 грн.	0,00 грн	864 грн.

	Формула: відповідний стовпчик «разом» × кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 × рядок 15)	(рядок 14) × 3631 (рядок 15) = 1 045 728 грн.	(витрати відсутні)	(рядок 14) × 3631 (рядок 15) = 3 137 184 грн.
--	---	---	--------------------	---

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання					
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні					
виїзні					
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання					
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання					

5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання					
6. Підготовка звітності за результатами регулювання					
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): ознайомлення з вимогами акта, проведення консультацій, надання методичної допомоги Витрати на розгляд та опрацювання пакетів документів, які надійшли від суб'єктів господарювання, опрацювання звітів (форм) які надходять, перевірка звітної інформації щодо використання коштів, отриманих у вигляді часткової компенсації витрат	4 год додати години	48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»)	1	3631	4 год x 48 грн x 1 x 3631 = 697 152 грн
Разом за рік	X	X	X	X	697 152 грн
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	697 152 грн

Для підтримки при 30 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на рибопосадковий матеріал відшкодовується – 92314,3 тис.грн. у 2025 році; 120 08,7 тис.грн у 2026 році; 156011,3 тис.грн. у 2027 році.

Для підтримки при 50 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на обладнання для виробництва та переробки продукції аквакультури відшкодовується – 33 000,0 тис.грн. у 2025 році; 56 901,0 тис.грн у 2026 році; 91 037,0 тис.грн. у 2027 році.

Покриття видатків із загального бюджету планується за рахунку сплати суб'єктами аквакультури ПДВ.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0	0
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого	1 045 728 грн.	1 045 728 грн.

	підприємництва щодо виконання регулювання та звітування		
3	Сумарні витрати малого підприємства на виконання запланованого регулювання	1 045 728 грн.	3 137 184 грн
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	697 152грн	697 152грн
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	1 045 728 грн. + 697 152 грн = 1 742 880 грн.	3 137 184 грн + 697 152 грн = 3 834 336 грн.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачено.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу) та додаткові бюджетні витрати відсутні.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійно з дня набрання ним чинності.

Регуляторний акт набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Обмеження строку дії регуляторного акта відсутні, що надає змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень регуляторного акта – визначається як середній, оскільки:

проект акта розміщено на офіційних вебсайтах Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм (www.darg.gov.ua);

після прийняття регуляторного акта він буде опублікований у засобах масової інформації та розміщений на офіційному вебпорталі Верховної Ради України.

Виходячи з цілей державного регулювання визначених у розділі 2 аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності регуляторного акта обрано такі кількісні показники:

Кількість суб'єктів господарювання, які отримають державну підтримку.

Кількість скарг, поданих суб'єктами господарювання щодо дії регуляторного акта.

Розмір коштів, виділених на державну підтримку вітчизняних товаровиробників.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно цього регуляторного акта буде послідовно здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік з дня набрання чинності цим актом шляхом збору пропозицій та зауважень, а також їх аналізу.

З метою оцінки ступеня досягнення цим актом визначених цілей, повторне відстеження результативності планується здійснити через рік після набуття ним чинності, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного обстеження. У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань шляхом аналізу значень показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Значення встановлених показників результативності акта будуть порівнюватися із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Для проведення відстеження результативності регуляторного акта буде використовуватись статистичний метод, що передбачає використання статистичних даних.

Опитування цільових груп та залучення наукових установ для проведення відстеження результативності регуляторного акта не передбачаються.

Строк виконання заходів 30 робочих днів.

Т.в.о. Голови Державного агентства
України з розвитку меліорації, рибного
господарства та продовольчих програм

Ігор КЛИМЕНОК

«_____» _____ 2024 р.

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
УКРАЇНИ
З РОЗВИТКУ МЕЛІОРАЦІЇ,
РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРОДОВОЛЬЧИХ ПРОГРАМ
(ДЕРЖРИБАГЕНТСТВО)**

вул. Січових Стрільців, 45 А, м. Київ, 04053

тел.: (044) 272 20 32

E-mail: darg@darg.gov.ua

сайт: darg.gov.ua

код згідно з ЄДРПОУ 37472282

**STATE AGENCY
OF UKRAINE
FOR THE DEVELOPMENT OF
MELIORATION, FISHERIES
AND FOOD PROGRAMS
(DERZHRYBAGENTSTVO)**

45 A, Sichovykh Striltsiv str., Kyiv, 04053, Ukraine

tel.: (+380) (44) 272 20 32

E-mail: darg@darg.gov.ua

WEB: www.darg.gov.ua

№ _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

Про надсилання на заміну

На заміну аналізу регуляторного впливу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» щодо державної підтримки аквакультури та меліорації земель» (далі – проект Закону), надісланого листом Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм від 08.04.2024 № 3-8.4-5/2056-24, надсилаємо доопрацьований аналіз регуляторного впливу до проекту Закону, що додається.

Доопрацьований аналіз регуляторного впливу до проекту Закону розміщено на офіційному вебсайті Держрибагентства.

Додаток: Аналіз регуляторного впливу проекту Закону на 22 арк. в 1 прим.

Т.в.о. Голови

Ігор КЛИМЕНОК

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» щодо державної підтримки аквакультури та меліорації земель»

I. Визначення проблеми

Виробництво продукції аквакультури є специфічною галуззю господарства на яку суттєвий вплив мають природні та інші фактори. Поряд з цим, у зв'язку з військовою агресією російської федерації та введенням воєнного стану економіка України зазнала значних втрат. Сектор аквакультури також має значне зменшення виробничих показників у 2022 році.

Так, за результатами проведеного аналізу звітності про виробництво продукції аквакультури за 2022 та 2023 р. можна зробити висновок, що через війну на території України зменшилися обсяги виробництва продукції аквакультури: всього продукції на 14 %, товарної риби на 10 %, рибопосадкового матеріалу на 52 %, зариблення загальнодержавних водойм з метою відтворення водних біоресурсів на 100%, зменшення виробничих площ на 11 %.

Згідно з даними досліджень Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) стрімке зменшення обсягів виробництва аквакультури пов'язані з наслідками війни в Україні. Причинами втрати виробничого потенціалу українського рибництва є: збільшення виробничих затрат, падіння доходів (через проблеми логістики та реалізації), знищені виробничі потужності (на територіях активних бойових дій) та втрата біологічних активів (посадкового матеріалу, плідників та товарної продукції).

За даними дослідження впливу військової агресії російської федерації на українську аквакультуру основними факторами, що негативно впливають на аквакультуру через активні бойові дії на території України, є: нестача та здороження рибних кормів, проблеми з логістикою, зменшення обсягів реалізації товарної продукції. Вирішення комплексу проблем лежить в площині необхідності стимулювати сферу виробництва рибопосадкового матеріалу, що гарантує стабілізацію обсягів виробництва продукції аквакультури в майбутньому та перехід від сировинного виробництва до ринку продукції з доданою вартістю, що має кращий реалізаційний потенціал та стабільні доходи суб'єктів аквакультури.

Сукупність зазначених факторів зумовлює потребу в наданні державної підтримки виробників аквакультури для часткової компенсації витрат, понесених на придбання рибопосадкового матеріалу та рибогосподарської техніки.

Недостатній рівень використання наявного агроресурсного потенціалу обмежується рядом факторів, і одним із основних є значна зношеність меліоративних систем, які будувались у 60-80 роках минулого століття, та потребують докорінної модернізації.

Зрошувальна та дренажна інфраструктура водогосподарсько-меліоративного комплексу застаріла і на сьогодні знаходиться у критичному стані, особливо внутрішньогосподарська мережа.

Разом з тим, наслідки військової агресії російської федерації також

вплинули на сільгоспвиробників, які провадять свою діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації земель (велика кількість меліорованих земель тимчасово втрачена або не може використовуватись). Особливо гостро ці проблеми проявились після підриву греблі Каховської ГЕС і припиненням функціонування Каховського водосховища.

Крім того, у сільськогосподарських товаровиробників відсутня фінансова спроможність у відновленні інженерної інфраструктури меліоративних систем, каналів, трубопроводів, насосних станцій та інших гідротехнічних споруд, систем краплинного зрошення, дощувальної техніки та обладнання.

Також застосування гідротехнічної меліорації на додаткових площах надасть змогу частково запобігти наслідкам змін клімату та незалежно від погодних умов підвищити врожайність сільськогосподарських культур у два-три рази порівняно з богарними умовами.

Адаптація сільського господарства до кліматичних змін потребує удосконалення та розширення механізмів державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам для відновлення зрошення, реконструкції та модернізації зрошувальних систем.

Запропоновані у проекті Закону зміни обумовлені необхідністю державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, для можливості проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем.

Допомога сільгосптоваровиробників у цьому напрямі сприятиме збільшенню площі земель, на яких застосовується гідротехнічна меліорація, підвищенню ефективності сільського господарства, збільшенню валового виробництва сільськогосподарських культур та продовольчій безпеці країни.

Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» передбачає надання державної підтримки виробників окремих видів сільськогосподарської продукції. Проте підтримка саме виробників продукції аквакультури, а також тих, що застосовують у своїй діяльності гідротехнічну меліорацію земель, законодавчо врегульована не достатньо.

Проект Закону розроблено з метою стимулювання розвитку аквакультури, стабілізації зменшення обсягів виробництва продукції аквакультури, пов'язаних з наслідками військової агресії російської федерації, а також з метою забезпечення можливості збільшення меліорованих земель, більш ефективного використання земель у зоні обслуговування застарілих меліоративних систем, що сприятиме збільшенню валового виробництва сільськогосподарських культур та продовольчій безпеці країни.

Основні групи (підгрупи), на які перелічені вище проблеми справляють вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-

у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-
---	---	---

Зазначені вище проблеми не можуть бути розв'язані за діючих регуляторних актів, оскільки законодавчі положення в сфері рибного господарства та меліорації потребують врегулювання шляхом визначення механізму їх реалізації на рівні законів України та не може бути вирішені за допомогою ринкових механізмів в силу об'єктивних особливостей та обмежень ведення діяльності аквакультури, зокрема:

тривалий виробничий ланцюг та повільна оборотність капіталу (4,3 роки);
 обмеження пов'язані з володінням та використанням основного виробничого ресурсу (відсутність повноцінного механізму довгострокової застави землі, розпорошеність ділянок тощо);

значна кількість мікровиробників залежать від значно меншої кількості постачальників та/або переробників продукції аквакультури;

значний вплив воєнних дій на аквакультуру;

залежність від кон'юнктури зовнішніх ринків, практична неможливість виходу мікровиробників на зовнішні ринки та інших особливостей.

Щодо сільгоспвиробників, які у виробництві застосовують гідротехнічну меліорацію земель, то у них відсутня фінансова спроможність у відновленні інженерної інфраструктури меліоративних систем, каналів, трубопроводів, насосних станцій та інших гідротехнічних споруд, систем краплинного зрошення, дощувальної техніки та обладнання.

Аналіз заявок, поданих сільгосптоваровиробниками, які використовують меліоровані землі, на отримання державної підтримки у 2021 та 2023 роках за бюджетною програмою КПКВК 2801580 "Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників" показав, що найбільшу кількість заявок було подано саме на проведення робіт з реконструкції, модернізації та будівництва об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем без врахування вартості поливної техніки та обладнання для поливу. Саме ці види робіт за введені у експлуатацію відновлені меліоративні системи найбільше потребували фінансової підтримки.

Зазначені проблеми не можуть бути розв'язані за допомогою діючих регуляторних актів в силу їх невідповідності вимогам сьогодення.

Стабілізувати сферу виробництва рибопосадкового матеріалу і модернізувати виробничу сферу пропонується через державну підтримку щодо відшкодування суб'єктам аквакультури вирощеного або закупленого рибопосадкового матеріалу (до 30 %) та відшкодування закупленого рибогосподарського обладнання (технологічного, інкубаційного, рибопереробного та логістичного) (до 50%).

Передбачено, що запроваджені заходи мають за мету за 1-3 роки стабілізувати виробничу сферу і зупинити стрімке падіння обсягів виробництва продукції аквакультури та створити передумови для подальшого збільшення виробництва.

Також через державну підтримку (часткову компенсацію до 50 відсотків витрат) будівництва нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них планується заохотити сільськогосподарських товаровиробників, що провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, до збільшення площ зрошуваних земель.

II. Цілі державного регулювання

До основних цілей державного регулювання у сфері аквакультури слід віднести:

- стимулювання розвитку аквакультури та гідротехнічної меліорації земель з метою стабілізації зменшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та продукції аквакультури, пов'язаних з наслідками військової агресії росії шляхом встановлення відсотків;
- підвищення ефективності та прогнозованості аграрної політики у сфері аквакультури та гідротехнічної меліорації земель;
- підвищення конкурентоспроможності сільгоспвиробників, мікро- та малих виробників продукції аквакультури шляхом спрощення їм доступу до участі в державних програмах підтримки;
- можливість регулювання державної допомоги за напрямками аквакультури та гідротехнічної меліорації земель або господарюючими суб'єктами з метою запобігання надмірній концентрації;
- забезпечення справедливого та соціально відповідального розподілу бюджетних коштів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Для досягнення цілей можна запропонувати такі альтернативні способи:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: Прийняття проекту Закону	Прийняти регуляторний акт, що забезпечить стабілізацію обсягів виробництва товарної риби через запровадження компенсаційних механізмів підтримки сектору виробництва рибопосадкового матеріалу, підвищить конкурентоспроможність української товарної риби через запровадження нового обладнання та технологій, формування в сфері аквакультури ланцюжків доданої вартості. Крім того, прийняття регуляторного акта забезпечить можливість збільшення меліорованих земель, а також більш ефективного використання земель у зоні обслуговування застарілих меліоративних систем, що сприятиме збільшенню валового виробництва сільськогосподарських культур та продовольчій безпеці країни.

	Прийняття регуляторного акту дозволить акумулювати кошти в даному секторі економіки. Отже, проблема може бути розв'язана лише шляхом прийняття даного регуляторного акту
Альтернатива 2: Збереження поточного стану справ	Залишити без змін існуючий стан нормативно-правового регулювання, що у свою чергу впливатиме на відсутність державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, для можливості проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

За запропонованими альтернативними способами досягнення цілей запровадження державної підтримки аквакультури та гідротехнічної меліорації земель шляхом часткової компенсації закупленого рибопосадкового матеріалу для зариблення рибогосподарських водойм, часткової компенсації закупленого рибогосподарського обладнання, а також часткову компенсацію витрат сільгоспвиробників на будівництва нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них, вигоди та витрати за кожною альтернативою для сфер інтересів держави та суб'єктів господарювання становлять:

Оцінка впливу на сферу інтересів держави.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Стабілізація сфери виробництва рибопосадкового матеріалу, сільськогосподарської продукції, яка вирощується на меліорованих землях, виведення з тіні виробничої сфери аквакультури, стабілізація сплати податків, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної аквакультури та поливних сільгоспкультур, збільшення обсягів виробництва та продажів товарної риби за рахунок провадження нових технологій та рибопереробки, збільшення обсягів сільськогосподарської продукції, яка може бути вирощена лише за умови застосування гідротехнічної меліорації	Часткова компенсація до 30% на закупівлю рибопосадкового матеріалу (92,3 млн. грн.), та часткова компенсація за закупівлю рибогосподарського обладнання до 50 % (82,7 млн. грн.). Виділення коштів на дотацію на вирощену товарну рибу та сільськогосподарську продукцію, що вирощується без застосування гідротехнічної меліорації у зоні ризикованого землеробства у сумі до 30% становить 65,6 млн. грн.

		<p>Часткова компенсація до 50 % витрат сільгоспвиробників на будівництва нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них (200,0 млн. грн.) (за бюджетною програмою КПКВК 2801580 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників”).</p> <p>Держрибагентство буде нести витрати в межах бюджетного фінансування на ознайомлення з регуляторним актом, проведення консультацій та надання методичної допомоги.</p> <p>Розрахунково 3 людино-години на надання консультацій, роз’яснень, опрацювання відповідних звернень суб’єктів господарювання та прийняття рішення за їх результатами, що складуть 144 грн (48 грн (мінімальна заробітна плата у погодинному розмірі відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік) * на 3 години).</p>
Альтернатива 2	<p>Відсутні</p> <p>Відсутність державної підтримки аквакультури впливатиме на імпортозалежність галузі, зниження її конкурентоспроможного потенціалу, відсутність умов для інвестиційного розвитку.</p> <p>Крім того, відсутність державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації впливатиме на</p>	<p>Високий рівень імпортозалежності галузі, відсутність інвестиційної привабливості, що у свою чергу впливатиме на закриття підприємств, зменшення надходжень до бюджету.</p> <p>Можливе неналежне утримання зрошувальної та дренажної інфраструктури водогосподарсько-меліоративного комплексу,</p>

	відсутність можливості проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем на відповідно високому рівні.	нестача на ринку сільгосппродукції видів, які можуть бути вирощені лише за умови застосування гідротехнічної меліорації.
--	---	--

Прямого впливу на сферу інтересів громадян не має.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Під дію регулювання зазначеного регуляторного акта підпадають суб'єкти аквакультури та сільгоспвиробники, що є юридичними особами, незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, а також фізичні особи – підприємці.

Оцінка впливу на сферу інтересів сільськогосподарських товаровиробників здійснювалася виходячи із статистичних даних сільськогосподарського страхування у сфері аквакультури за 2018 рік.

Оцінка впливу на сферу інтересів сільськогосподарських товаровиробників, які застосовують у виробництві агропродукції гідротехнічну меліорацію, здійснювалася виходячи із аналізу заявок, поданих сільгосптоваровиробниками, які використовують меліоровані землі, на отримання державної підтримки у 2021 та 2023 роках та бюджетного запиту на 2024 – 2026 рік за бюджетною програмою КПКВК 2801580 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників”, а також суми середніх капітальних видатків на відновлення, модернізацію та реконструкцію та/або будівництво зрошувальних систем без урахування вартості дощувальних машин, які надано фахівцями профільної наукової організації, що займається науковими дослідженнями в галузі меліорації, використання меліорованих земель та має багаторічний практичний досвід з розробки та реалізації проектів будівництва, реконструкції та модернізації меліоративних систем на різних рівнях – Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук (ІВПіМ НААН).

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання у сфері аквакультури, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	-	-	-	3481	3481
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	-	100	100
Кількість суб'єктів господарювання, які застосовують гідротехнічну меліорацію на площі понад 500 га, що підпадають під дію регулювання, одиниць**	-	-	-	150	150
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	-	100	100

* Джерело отримання інформації: кількість суб'єктів аквакультури, які подали звіт за формою № 1А-аквакультура (річна) «Звіт про аквакультуру за 2023 рік», відповідно до наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 11.09.2023 р. № 1655.

** Аналіз договорів на надання послуг з подачі води на полив між сільгоспвиробниками та організаціями, що належать до сфери управління Держрибагентства.

Сфера інтересів суб'єктів аквакультури та виробників сільськогосподарської продукції, що застосовують гідротехнічну меліорацію

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Збільшення обсягів продукції аквакультури, підвищення рибопродуктивності виробництва. Збільшення площі меліорованих земель та обсягу сільськогосподарських культур, які вирощуються на меліорованих землях Підтримка виробництва української продукції аквакультури у сфері товарної аквакультури та підтримка сільгоспвиробників, які використовують меліоровані землі	Для суб'єктів мікро підприємства: за 1 рік – 1 045 728 грн; за 5 років – 3 137 184 грн
Альтернатива 2	Вигоди відсутні. Аквакультура в Україні, як важливий напрям сільського господарства давно потребує суттєвої державної допомоги. Відсутність державної підтримки впливатиме на імпортозалежність галузі, низький рівень її конкурентоспроможного потенціалу, відсутність умов для інвестиційного розвитку, а також зменшення виробництва вітчизняної продукції аквакультури. Відсутність державної підтримки сільгосптоваровиробників, які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації матиме значний вплив на нестачу на ринку сільгосппродукції видів, які можуть	Відсутня державна підтримка суб'єктів аквакультури. Неналежне утримання меліоративних систем, їх критичний стан, що у свою чергу призведе до їх закриття.

бути вирощені лише за умови застосування гідротехнічної меліорації.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акту, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акту, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акту, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акту, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання всіх проблем, визначених у розділі I цього регуляторного акта
Альтернатива 2	1	При цій альтернативі цілі державного регулювання, зазначені у розділі I цього регуляторного акта, не зможуть бути досягнуті та не враховують інтересів суб'єктів господарювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Для держави: Розвиток аквакультури та гідротехнічної меліорації земель. Захист майнових інтересів виробників, підвищення	Для держави: Витрати на часткову компенсацію витрат, понесених на придбання рибо посадкового матеріалу та рибогосподарської техніки, а також витрат на будівництво нових	У разі прийняття акта цілі будуть досягнуті у повному об'ємі

	<p>ефективності та прогнозованості виробництва аквакультури, гарантування стійких врожаїв сільгоспкультур у зоні ризикованого землеробства, стабільна сплата податків.</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Державна підтримка вітчизняних товаровиробників</p>	<p>та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них (за бюджетною програмою КПКВК 2801580 “Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників”).</p> <p>Держрибагентство буде нести витрати в межах бюджетного фінансування на ознайомлення з регуляторним актом, проведення консультації і надання методичної допомоги. Розрахунково 3 людино-години на надання консультацій, роз'яснень, опрацювання відповідних звернень суб'єктів господарювання та прийняття рішення за їх результатами, що складуть 144 грн (48 грн (мінімальна заробітна плата у погодинному розмірі відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік) * на 3 години).</p> <p>Для суб'єктів господарювання: Прогнозуються лише незначні витрати, виключно у перший рік регулювання, на ознайомлення з новим регулюванням, а саме: 48 грн на 1 особу. Витрати на підготовку необхідного пакету</p>	
--	---	--	--

		документів для отримання державної підтримки.	
Альтернатива 2	Відсутні. У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави та суб'єктів господарювання відсутні.	Ризик втрати прибутку від виробленої продукції аквакультури та вирощеної сільгосппродукції без застосування гідротехнічної меліорації, загроза продовольчій безпеці	У разі не прийняття акта цілі не будуть досягнуті.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.	Зовнішні чинники відсутні
Альтернатива 2	При цій альтернативі розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, є неможливими.	Зовнішні чинники відсутні

Під час проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей обрано альтернативу 1 щодо прийняття регуляторного акта.

Обрана альтернатива повною мірою забезпечує розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу.

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення встановлених цілей, доцільно прийняти розроблений проект Закону.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначених проблем є прийняття проекту Закону, яким врегульовуються проблеми, визначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, шляхом внесення відповідних змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України».

Прийняття проекту Закону сприятиме економічному зростанню у галузі виробництва аквакультури та гідротехнічної меліорації земель шляхом запровадження прозорого механізму часткової державної компенсації, як ефективного механізму управління та методу раціонального використання бюджетних коштів.

Ризиками невиконання поставленої мети може бути відсутність у наступні роки коштів у державному бюджеті на державну підтримку для часткової компенсації витрат на закупівлю рибопосадкового матеріалу та

рибогосподарського обладнання, а також витрат на будівництво нових та/або реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт існуючих меліоративних систем, придбання матеріалів, технічних засобів та обладнання для них.

Позитивні економічні наслідки реалізації проекту Закону повною мірою можна буде отримати на довготривалому часовому інтервалі (щонайменше 10 років), а результати залежатимуть від об'ємів фінансової державної допомоги.

Реалізація проекту Закону призведе до зростання показників виробництва аквакультури, отримання гарантованих врожаїв сільськогосподарської продукції у зоні ризикованого землеробства, а також покращення фінансово-економічних можливостей для суб'єктів господарювання.

Дії (або документи), які необхідно здійснити (надати) органам державної влади:

забезпечення інформування громадськості шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації;

надання роз'яснень, консультацій зацікавленим суб'єктам господарювання.

Дії (або документи), які необхідно здійснити (надати) суб'єктам господарювання:

пошук та опрацювання регуляторного акту в мережі Інтернет, ознайомлення з нормами регуляторного акта;

підготовка відповідного пакету документів для отримання державної підтримки;

підготовка звітів щодо використання коштів, отриманих у вигляді часткової компенсації витрат;

додержуватися законодавчих та нормативно-правових актів.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акту залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація проекту Закону в частині аквакультури потребує фінансування з державного бюджету.

Для стимулювання розвитку аквакультури в Україні, держава може покривати до 30% вартості рибопосадкового матеріалу. Такий рівень є достатнім для того, щоб істотно знизити ризики для виробників. З іншого боку, 30% є такою сумою, що істотно не обтяжить державний бюджет.

Для підтримки при 30 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на рибопосадковий матеріал відшкодовується – 92314,3 тис.грн. у 2025 році; 120 08,7 тис.грн у 2026 році; 156011,3 тис.грн. у 2027 році.

Для підтримки при 50 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на обладнання для виробництва та переробки продукції аквакультури відшкодовується – 33 000,0 тис.грн. у 2025 році; 56 901,0 тис.грн у 2026 році; 91 037,0 тис.грн. у 2027 році.

Покриття видатків із загального бюджету планується за рахунку сплати суб'єктами аквакультури ПДВ.

Реалізація проекту Закону в частині підтримки сільськогосподарських товаровиробників які використовують меліоровані землі та провадять сільськогосподарську діяльність із застосуванням гідротехнічної меліорації, не потребує додаткового фінансування з Державного бюджету України та здійснюється за рахунок коштів державного бюджету в межах видатків загального фонду Мінагрополітики за бюджетною програмою КПКВК 2801580 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників».

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» Мінагрополітики як головному розпоряднику бюджетних коштів передбачено видатки загального фонду 205 000,0 тис. гривень за бюджетною програмою КПКВК 2801580 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників».

Наказом Мінагрополітики від 15 січня 2024 року № 97 затверджено розподіл коштів за напрямками бюджетної програми КПКВК 2801580 на 2024 рік, згідно з яким визначено обсяг коштів за напрямом «Державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників, які використовують меліоровані землі та організацій водокористувачів» у сумі 200 000 тис. гривень.

Фінансово-економічні розрахунки зроблено із урахуванням суми середніх капітальних видатків на відновлення, модернізацію та реконструкцію та/або будівництво зрошувальних систем без урахування вартості дощувальних машин, які надано фахівцями профільної наукової організації, що займається науковими дослідженнями в галузі меліорації, використання меліорованих земель та має багаторічний практичний досвід з розробки та реалізації проектів будівництва, реконструкції та модернізації меліоративних систем на різних рівнях – Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук (ІВПіМ НААН).

Для фінансово-економічних розрахунків для надання бюджетної дотації на відновлення, реконструкцію, модернізацію, капітальний ремонт насосних станцій, які введені в експлуатацію після відповідних робіт (зокрема заміна та ремонт насосно-силового обладнання, здійснення заходів з енергозбереження, встановлення засобів водообліку, автоматизованих систем управління, трансформаторного обладнання, відновлення аванкамер) використано базові розрахунки обсягів середніх капітальних видатків на нове будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт насосних станцій, які передбачено передавати організаціям водокористувачів для їх відновлення згідно з Законом України «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель», які надано ІВПіМ НААН.

Крім того під час розрахунку показників затрат на відновлення, модернізацію, реконструкцію та/або будівництво меліоративних систем враховувалась оперативна інформація із регіонів.

Нижче наведено обґрунтування та алгоритм обрахунку запропонованих сум для надання державної підтримки.

Бюджетна підтримка надається товаровиробникам за проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем за введені в експлуатацію меліоративні системи, відповідно до затвердженої в установленому порядку проектної документації на будівництво/реконструкцію/модернізацію меліоративних систем без урахування вартості дощувальних машин.

Середня вартість проведення робіт з реконструкції/модернізації існуючих та/або будівництва нових меліоративних систем на 1 га оброблювальних угідь становить близько 53,0 тис. грн (згідно з розрахунками ІВПіМ НААН);

сума, яка підлягає компенсації (50 %):

53,0 тис. грн x 50 % = 26,500 тис. грн/га;

планується відновлення існуючих та будівництво зрошувальних систем на площі близько 7547,2 га:

200 000 тис. грн : 26,500 тис. грн/га = 7547,2 га;

Середня площа використання сільгоспвиробниками меліорованих земель на одного суб'єкта господарювання складає близько 500 га (згідно з даними ІВПіМ НААН).

орієнтовна кількість одержувачів: 15 суб'єктів господарювання по 500 га:

7547,2 га : 500 га (на 1 суб'єкта) = 15 суб'єктів господарювання щороку, або приблизно 10 % сільгоспвиробників, які на сьогодні застосовують гідротехнічну меліорацію на площі понад 500 га.

Зазначена державна підтримка сприятиме забезпеченню безаварійної подачі та відведення води на потреби сільгосптоваровиробників для ефективного проведення гідротехнічної меліорації на земельних ділянках сільськогосподарського призначення, мінімізації ризиків припинення подачі/відведення води під час вегетаційного сезону, збільшенню продуктивності сільського господарства та забезпеченню продовольчої безпеки держави.

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання для суб'єктів малого підприємництва та визначення переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником 01.02.2023 – 15.03.2024.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прями (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прями (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Проведено робочі зустрічі за	120	За результатами

	участю представників територіальних органів Держрибагентства, науковців, а також суб'єктів господарювання		наради було вирішено питання щодо прийняття проекту Закону
2	Телефонні та письмові консультації із суб'єктами господарювання у відповідній сфері. Опитування, проведені в рамках підготовки проекту Закону.	49	Внесення змін до діючого регулювання підтримується та вважається доцільним прийняття проекту Закону.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів мікро підприємництва, на яких поширюється регулювання: 3631 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: кількість необхідних одиниць обладнання × вартість одиниці	не передбачені	не передбачені	не передбачені
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування Формула: прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) ×	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість процедур обліку за рік) × кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва			
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали) Формула: оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) × кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула: оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) × кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання × кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені
5	Інші процедури (навчання)	в межах бюджету розпорядників коштів	не передбачені	в межах бюджету розпорядників коштів
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	×	×	×
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	3631		
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" × кількість суб'єктів малого підприємництва, що	×	×	×

	повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 × рядок 7)			
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	<p>Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання</p> <p>Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість форм</p>	<p>1 год (час, який витрачається працівником суб'єктами господарювання на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет, та ознайомлення) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») × 1 (кількість нормативно-правових актів, які підлягають пошуку) = 48 грн.</p>	0,00 грн (витрати відсутні)	<p>1 год (час, який витрачається працівником суб'єктами господарювання на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет, та ознайомлення) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») × 1 (кількість нормативно-правових актів, які підлягають пошуку) = 48 грн.</p>
10	<p>Процедури організації виконання вимог регулювання:</p> <p>Підготовка пакету документів з метою отримання державної підтримки</p> <p>Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання × вартість часу суб'єкта малого</p>	<p>2 год (час, який витрачається на підготовку пакету документів) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України</p>	0,00 грн (витрати відсутні)	<p>2 год (час, який витрачається на підготовку пакету документів) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про</p>

	підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість внутрішніх процедур	на 2024 рік») = 96 грн		Державний бюджет України на 2024 рік») = 96 грн
11	Процедури офіційного звітування Підготовка звітів, форм щодо використання коштів, отриманих у вигляді часткової компенсації витрат Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість оригінальних звітів × кількість періодів звітності за рік	3 год (час, який витрачається на заповнення відповідних звітів, форм, їх передачу відповідним органам) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») = 144 грн	0,00 грн (витрати відсутні)	3 год (час, який витрачається на заповнення відповідних звітів, форм, їх передачу відповідним органам) × 48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік») × 5 років = 720 грн
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів × вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) × оціночна кількість перевірок за рік	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)
13	Інші процедури (уточнити)	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)	0,00 грн (витрати відсутні)

14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 +11+ 12 + 13)	48 грн (рядок 9) + 96 грн (рядок 10) +144 (рядок 11)= 288грн	0,00 грн (витрати відсутні)×	48 грн (рядок 9) + 96 грн (рядок 10)+720 (рядок 11) = 864 грн
15	Кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	3631		
16	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик «разом» × кількість суб'єктів малого підприємства, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 × рядок 15)	288 грн. (рядок 14) × 3631 (рядок 15) = 1 045 728 грн.	0,00 грн (витрати відсутні)	864 грн. (рядок 14) × 3631 (рядок 15) = 3 137 184 грн.

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємства

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державне агентство України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємства (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання					
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:					
камеральні					

вийзні					
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання					
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання					
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання					
6. Підготовка звітності за результатами регулювання					
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): ознайомлення з вимогами акта, проведення консультацій, надання методичної допомоги Витрати на розгляд та опрацювання пакетів документів, які надійшли від суб'єктів господарювання, опрацювання звітів (форм) які надходять, перевірка звітної інформації щодо використання коштів, отриманих у вигляді часткової компенсації витрат	4 год додати години	48 грн. (погодинний розмір мінімальної заробітної плати відповідно до статті 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік»)	1	3631	4 год x 48 грн x 1 x 3631 = 697 152 грн
Разом за рік	X	X	X	X	697 152 грн
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	697 152 грн

Для підтримки при 30 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на рибопосадковий матеріал відшкодовується – 92314,3 тис.грн. у 2025 році; 120 08,7 тис.грн у 2026 році; 156011,3 тис.грн. у 2027 році.

Для підтримки при 50 відсотках часткової компенсації за рахунок держави на обладнання для виробництва та переробки продукції аквакультури відшкодовується – 33 000,0 тис.грн. у 2025 році; 56 901,0 тис.грн у 2026 році; 91 037,0 тис.грн. у 2027 році.

Покриття видатків із загального бюджету планується за рахунку сплати суб'єктами аквакультури ПДВ.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0	0
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	1 045 728 грн.	1 045 728 грн.
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	1 045 728 грн.	3 137 184 грн
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	697 152грн	697 152грн
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	1 045 728 грн. + 697 152 грн = 1 742 880 грн.	3 137 184 грн + 697 152 грн = 3 834 336 грн.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачено.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу) та додаткові бюджетні витрати відсутні.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта – постійно з дня набрання ним чинності.

Регуляторний акт набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Обмеження строку дії регуляторного акта відсутні, що надає змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень регуляторного акта – визначається як середній, оскільки:

проект акта розміщено на офіційних вебсайтах Міністерства аграрної політики та продовольства України (www.minagro.gov.ua) та Державного агентства України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм (www.darg.gov.ua);

після прийняття регуляторного акта він буде опублікований у засобах масової інформації та розміщений на офіційному вебпорталі Верховної Ради України.

Виходячи з цілей державного регулювання визначених у розділі 2 аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності регуляторного акта обрано такі кількісні показники:

Кількість суб'єктів господарювання, які отримають державну підтримку.

Кількість скарг, поданих суб'єктами господарювання щодо дії регуляторного акта.

Розмір коштів, виділених на державну підтримку вітчизняних товаровиробників.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно цього регуляторного акта буде послідовно здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік з дня набрання чинності цим актом шляхом збору пропозицій та зауважень, а також їх аналізу.

З метою оцінки ступеня досягнення цим актом визначених цілей, повторне відстеження результативності планується здійснити через рік після набуття ним чинності, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного обстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу значень показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Значення встановлених показників результативності акта будуть порівнюватися із значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Для проведення відстеження результативності регуляторного акта буде використовуватись статистичний метод, що передбачає використання статистичних даних.

Опитування цільових груп та залучення наукових установ для проведення відстеження результативності регуляторного акта не передбачаються.

Строк виконання заходів 30 робочих днів.

України з розвитку меліорації, рибного господарства та продовольчих програм

Ігор КЛИМЕНОК

« ____ » _____ 2024 р.